

POSTANOWIENIE

Dnia 25 lutego 2013 r.

Sąd Apelacyjny w Szczecinie III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w składzie:

Przewodnicząca: SSA Anna Polak

Sędziowie: SA Zofia Rybicka-Szkibiel

SA Urszula Iwanowska (sprawozdawca)

po rozpoznaniu w dniu 25 lutego 2013 r., na posiedzeniu niejawnym,

sprawy z odwołania E. M.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w K.

o emeryturę

na skutek zażalenia ubezpieczonej na postanowienie Sądu Okręgowego w Koszalinie IV Wydziału Pracy i Ubezpieczeń Społecznych z dnia 16 listopada 2012 r., sygn. akt IV U 163/12,

postanawia:

1. oddalić zażalenie;
2. przyznać od Sądu Apelacyjnego w Szczecinie adwokatowi P. U. kwotę 120 (sto dwadzieścia) złotych powiększoną o stawkę podatku od towarów i usług tytułem zwrotu kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej ubezpieczonej z urzędu w postępowaniu zażaleniowym.

SSA Urszula Iwanowska SSA Anna Polak SSA Zofia Rybicka-Szkibiel

Uzasadnienie:

Ubezpieczona E. M. wniosła odwołanie od decyzji Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w K. z dnia 16 grudnia 2011 r. odmawiającej jej prawa do emerytury z uwagi na niespełnienie warunku posiadania co najmniej 15 letniego okresu składkowego i nieskładkowego, określonego w art. 28 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Ustalony przez organ rentowy okres składkowy i nieskładkowy wyniósł 13 lat, 10 miesięcy i 5 dni. W odwołaniu ubezpieczona wniosła o uwzględnienie dodatkowych miesięcy pracy w latach 1969, 1972 i 1973.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie.

Decyzją z dnia 14 maja 2012 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w K. ponownie odmówił ubezpieczonej prawa do emerytury z uwagi na niespełnienie warunku posiadania co najmniej 15 letniego okresu składkowego i nieskładkowego określonego w art. 28 ustawy emerytalnej. Ustalony przez organ rentowy w tej decyzji okres składkowy i nieskładkowy wyniósł 14 lat, 1 miesiąc i 10 dni. Organ rentowy uwzględnił jako okres składkowy okres zatrudnienia od 8 lutego 1955 r. do 11 czerwca 1962 r. Jednocześnie organ rentowy uchylił decyzję z dnia 16 grudnia 2012 r.

Postanowieniem z dnia 6 września 2012 r. organ rentowy działając na podstawie art. 113 § 1 k.p.a. sprostował oczywiste błędy pisarskie w decyzji z dnia 14 maja 2012 r. dotyczące daty wniosku oraz daty uchylonej decyzji wskazując, że w

decyzji tej wskazano błędną datę wniosku – 14 grudnia 2012 r. oraz datę uchylonej decyzji – 16 grudnia 2012 r., zamiast odpowiednio 14 grudnia 2011 r. i 16 grudnia 2011 r., co było oczywistą omyłką pisarską i wymaga sprostowania.

Postanowieniem z dnia 16 listopada 2012 r. Sąd Okręgowy w Koszalinie IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych, na podstawie art. 355 § 1 k.p.c., umorzył postępowanie w sprawie wskazując, że zaskarżona decyzja z dnia 16 grudnia 2011 r. wskutek jej uchylenia decyzją z dnia 14 maja 2012 r. została wycofana z obrotu prawnego i tym samym wydanie wyroku w sprawie z odwołania od nieistniejącej obecnie decyzji stało się niedopuszczalne.

Z powyższym postanowieniem Sądu Okręgowego w Koszalinie w całości nie zgodziła się E. M., która działając przez pełnomocnika, w złożonym zażaleniu zarzuciła mu:

- naruszenie przepisów postępowania tj. art. 477¹³ k.p.c. i art. 355 § 1 k.p.c. przez przyjęcie, że wydanie w niniejszej sprawie wyroku jest niedopuszczalne, podczas gdy zmiana decyzji przez organ rentowy nie stanowiła uznania żądania w żadnej części i była na niekorzyść ubezpieczonej.

Zarzucając powyższe żaląca wniosła o:

- uchylenie zaskarżonego postanowienia i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania sądowi pierwszej instancji,
- zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu ubezpieczonej w postępowaniu przed sądem drugiej instancji według norm przepisanych wobec ich nieopłacenia w żadnej części.

Skarżąca między innymi podniosła, że z treści art. 477¹³ k.p.c. wynika, iż sąd wydaje postanowienie o umorzeniu jedynie w przypadku uwzględnienia w całości lub w części żądania strony, a co za tym idzie, w przypadku nieuwzględnienia żądania ubezpieczonego nie może umorzyć postępowania.

Nadto zdaniem skarżącej, decyzja w całości odmowna żądania ubezpieczonej uchylająca poprzednią decyzję w całości odmowną żądania ubezpieczonej jest faktycznie zmianą pierwszej decyzji odmownej przez wydanie kolejnej decyzji odmownej i podług art. 477¹³ zdanie drugie k.p.c. nie może mieć wpływu na bieg sprawy i w takim wypadku umorzenie postępowania ze względu na wydanie nowej decyzji z dnia 14 maja 2012 r., która zmienia decyzję z dnia 16 grudnia 2011 r. jest niedopuszczalne.

Następnie skarżąca podniosła, że za powyższym stanowiskiem stoi również wykładnia funkcjonalna i celowościowa art. 477¹³ k.p.c., bowiem ma on na celu przede wszystkim rozstrzygnięcie przez sąd zasadności przyznania świadczenia, chyba że zostanie ono przyznane choćby w części.

Sąd Apelacyjny rozważył, co następuje:

Zażalenie należało uznać za nieuzasadnione.

W sprawie bowiem nie ulega wątpliwości, że zaskarżona przez E. M. decyzja organu rentowego z dnia 16 grudnia 2011 r. została uchylona decyzją z dnia 14 maja 2012 r., a więc została wycofana z obrotu prawnego i to w całości. Okoliczność, że organ rentowy bez jakiegokolwiek podstawy prawnej dokonał uchylenia zaskarżonej decyzji jednocześnie wydając nową także nie uwzględniającą wniosku ubezpieczonej, a jedynie zmieniającą ustalenia w zakresie uznanego okresu składkowego, jest błędną praktyką organu – spotykaną tylko w okręgu Sądu Okręgowego w Koszalinie, ale nie zmienia sytuacji niniejszej sprawy, w której postępowanie utraciło przedmiot odwołania.

Powyższe jednak upoważnia ubezpieczoną - jeżeli nie wniosła również odwołania od decyzji z dnia 14 maja 2012 r. - do złożenia wniosku o przywrócenie terminu do złożenia odwołania od tej drugiej decyzji i kontynuowania postępowania przed Sądem, jeżeli odwołanie nie zostanie uwzględnione przez organ rentowy.

Sąd Apelacyjny podziela wywody skarżącej, że na podstawie art. 477¹³ k.p.c. przy zmianie decyzji w toku postępowania wywołanego złożonym od niej odwołaniem tylko uwzględnienie żądania ubezpieczonej w całości uprawniałoby sąd do umorzenia postępowania w sprawie. Jednak powyższa regulacja nie ma zastosowania wówczas, gdy organ rentowy uchyla zaskarżoną decyzję wycofując ją z obrotu prawnego i czyniąc postępowanie sądowe bezprzedmiotowym. Art. 477¹³ k.p.c. stanowi bowiem, że zmiana przez organ rentowy zaskarżonej decyzji przed rozstrzygnięciem sprawy przez sąd - przez wydanie decyzji uwzględniającej w całości lub w części żądanie strony - powoduje umorzenie postępowania w całości lub w części. Poza tym zmiana lub wykonanie decyzji nie ma wpływu na bieg sprawy. Zatem, przepis ten nie ma zastosowania w sytuacji, gdy zaskarżona decyzja została uchylona.

Uwzględniając powyższe, Sąd Apelacyjny na podstawie art. 397 § 2 k.p.c. w związku z art. 385 k.p.c., zażalenie, jako nieuzasadnione, oddalił w całości (punkt 1).

Ponieważ pełnomocnik ustanowiony dla E. M. z urzędu adwokat P. U. wniosła o przyznanie od Skarbu Państwa wynagrodzenia za pełnione obowiązki i oświadczyła, że poniesione koszty nie zostały przez stronę pokryte, na podstawie § 13 ust. 1 pkt 2 w związku z § 12 ust. 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz. U. nr 163, 1348 ze zm.), Sąd Apelacyjny przyznał od Skarbu Państwa na rzecz adwokata kwotę 120 złotych tytułem wynagrodzenia. Następnie na podstawie § 2 ust. 3 przywołanego rozporządzenia sąd drugiej instancji podwyższył wynagrodzenie o stawkę podatku od towarów i usług przewidzianą dla tego rodzaju czynności w przepisach o podatku od towarów i usług, obowiązującą w dniu orzekania o tych opłatach (punkt 2).

SSA Urszula Iwanowska SSA Anna Polak SSA Zofia Rybicka-Szkibiel